

AUTISMESPEKTERVANSKER

SKOLE + HJEM = SANT

NOEN FAKTA DU KANSKJE VISSTE.....

- SPRÅK- OG KOMMUNIKASJONSVANSKER. BEGRENSET EVNE TIL SOSIAL OMGANG. BEGRENSEDE INTERESSER.
 - DE FIRE MEST SATTE DIAGNOSENE INNEN AUTISMESPEKTERET:
1) BARNEAUTISME, 2) ATYPISK AUTISME, 3) ASPERGER SYNDROM, OG 4) USPESIFISERT GJENNOMGRIPENDE UTVIKLINGSFORSTYRRELSE
 - AUTISMESPEKTERVANSKER OG ADHD/ADD = «SØSKEN»
 - ARVELIGHET (BIOLOGISK UTVIKLINGSFORSTYRRELSE)
 - INGEN SYKDOM
 - INGEN MEDISIN
- SYMPTOMER KAN SES I SVÆRT TIDLIG ALDER. HOS ANDRE, LENGE ETTER SKOLESTART
- ANGSTLIDELSER, DEPRESJON OG ADHD/ADD AV DE VANLIGSTE KOMORBIDE TILSTANDENE
 - HØYERE FOREKOMST HOS GUTTER ENN HOS JENTER

HAR DU MØTT EN MED ASD
- HAR DU MØTT BARE ÈN MED ASD

- NIVÅER AV FUNGERING
- KLISJEER
- HVORFOR STEMME IKKE LITTERATUREN?

DET BOR EN ASPERGER I OSS ALLE

- FØRST NÅR VANSKENE BLIR AV EN SLIK GRAD AT DE GÅR BETYDELIG UT OVER MESTRING I MELLOMMENNESKELIGE RELASJONER OG SAMFUNNET GENERELT – INNTRER BEHOVET FOR HJELP VED Å HÅNDTERE DISSE

ÅRSAKER OG FAKTORER

- GENETISKE FAKTORER
- OMFATTENDE STUDIER OG FORSKNING OVER TIÅR, GJØR AT VI NÅ VET AT BARN HAR EN HØY PREDISPOSISJON VED AUTISME I NÆR FAMILIE.

ÅRSAKER OG

FAKTORER

MILJØFAKTORER

I UTGANGSPUNKTET IKKE.

UNNTAK KAN VÆRE ALVORLIG
DEPRIVASJON, LANGVARIG
ALVORLIG UNDERERNÆRING,
ERVERVEDE HJERNESKADER, ELLER
RUSEKSPONERING

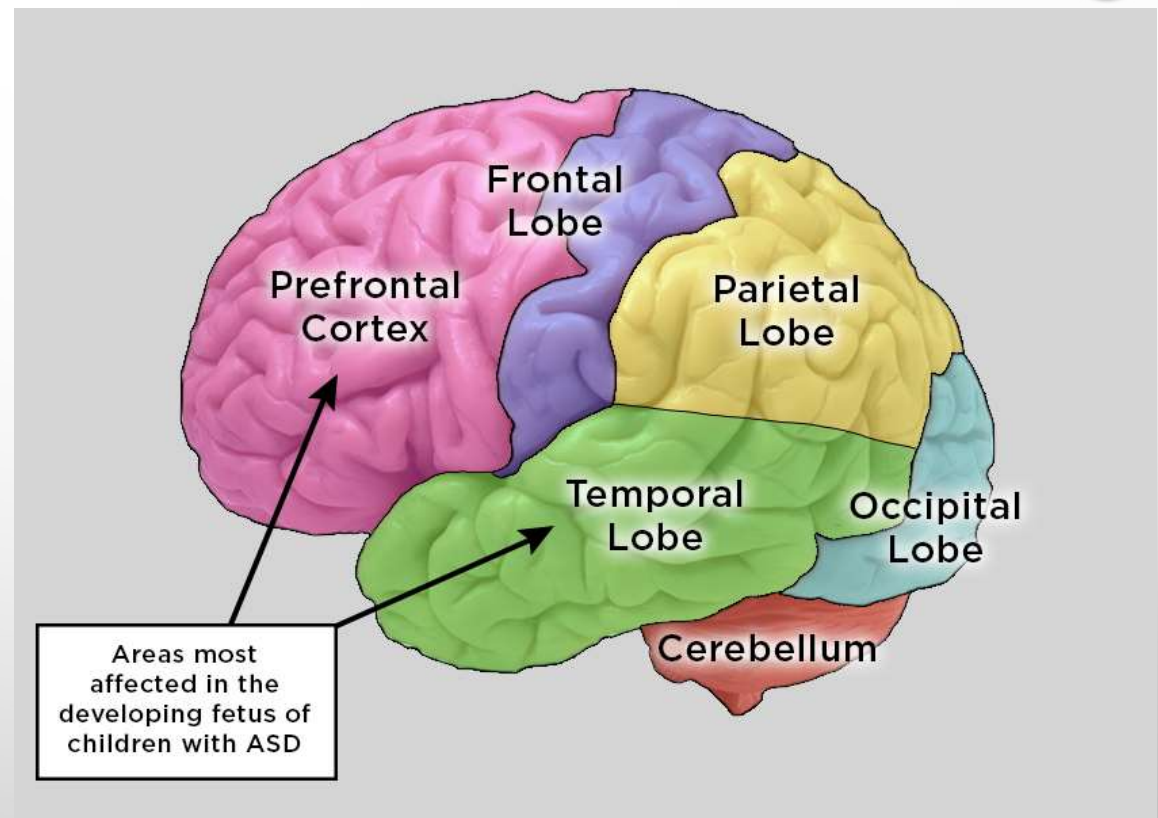

ÅRSAKER OG FAKTORER

- RISIKOFAKTORER
- HØY ALDER HOS FORELDRE,
SÆRLIG FAR
- KUNSTIG BEFRUKTNING
- LAV FØDSELSVEKT
- FØDSELSKOMPLIKASJONER
- PRENATAL EKSPONERING FOR
MILJØGIFTER/FORURENSNING
- PRENATAL EKSPONERING FOR DIV
LEGEMIDLER
- MOR OPPVOKST I ANNET LAND

DEN PÅVIRKELIGE HJERNEN

SLIKE FAKTORER BIDRAR TIL EN
FORSTYRRELSE AV HJERNENS
NORMALUTVIKLING – SÆRLIG I
PRENATAL ALDER, OG TIDLIGE
BARNEÅR.

STYRKER HOS BARN MED EN AUTISMESPEKTERLIDELSE

- GOD PÅ DETALJKUNNSKAP
 - STOR ARBEIDSKAPASITET
- ORIGINALITET OG KREATIVITET
 - TIL Å STOLE PÅ
- FOKUS PÅ MÅLET OVER LANGE PERIODER UTEN Å LA SEG FORSTYRRE
 - SELVSIKKER PÅ «EGEN VEI»
 - GÅR IKKE OMVEIER. UREDD FOR Å SI EGNE MENINGER
- LOGISK OG RASJONELL I SAMTALE. LAR SEG IKKE STYRE AV IMPULSIVITET OG EMOSJONELLE FORHOLD
 - GODE/NORMALE KOGNITIVE EVNER
- HOLDER ROEN I SITUASJONER ANDRE FINNER STRESSENDE

STIKKORD : TRYGGHET

MESTRING#SELVTILLIT#TRIVSEL#PROGRESJON#ØKTKOMPETANSE#LIVSGLEDE#POSITIVIS
ME#SMIL#LIVETERBESTSOMTRYGG

SKOLE OG HJEM

KRITERIUM FOR MESTRING OG TRIVSEL VIL
VÆRE FELLES FORSTÅELSE AV VANSKER OG
ENIGHET OM TILNÆRMING AV DISSE MELLOM
SKOLE OG HJEM.

TILRETTELEGGING I SKOLE; EN UTFORDRING

- AUTISME - **SPEKTER** - VANSKER
 - NR. 1: **INDIVIDUELL** KARTLEGGING AV VANSKE- OG MESTRINGSOMRÅDER
-

HVORFOR ER FORHOLDET SKOLE – HJEM OFTE PROBLEMATISK?

- ULIKE FORSTÅELSESRAMMER
 - SEMENTERT SITUASJON
 - RESSURSER
-

HENSYN Å VURDERE / TILRETTELEGGING

- FORUTSIGBARHET / TYDELIGHET / STRUKTUR
- OPPGAVETYPER
- DELTAKELSE I FULL KLASSE, GRUPPEVIS, ENEUNDERVISNING, DELVIS I KLASSE, ETC.
- BEHOV FOR OPPFØLGING
- ÅPENHET OM VANSKER
- STRESSREDUSERENDE TILTAK I FRIMINUTT
- ASSISTENT / OMFANG AV RESSURS – EN LØPENDE VURDERING
- ØVING PÅ SOSIAL KOMPETANSE
- HYPPIGE AVBREKK I LÆRINGSSITUASJONEN
- SENSITIVITET (AUDITIV, TAKTIL, MAT, VISUELL, OVERFØLSOMHET FOR SMERTE OG TEMPERATUR)
- KROPPSØVING
- HVA ER ELEVENS SPISSKOMPETANSE?

HENSYN Å VURDERE / TILRETTELEGGING

- FOREBYGGE STRESS
- OVERSIKT, FORUTSIGBARHET
 - PLANER, PROSEDYRER
- UNNGÅ STORE ENDRINGER
 - SOSIALE HISTORIER
- UNNGÅ Å SI TING INDIREKTE
- UNNGÅ TALEMÅTER SOM KAN FORSTÅS BOKSTAVELIG ELLER IRONI
 - GI ENKLE, KORTE BESKJEDER
 - TYDELIGE REGLER
 - SI OG GJØR TING ENKELT
 - UTNYTT SÆRINTERESSENE

PÅ TROSS AV FOKUS PÅ TILRETTELEGGING, SKJER REDUSERT FUNGERING

- → *Redusert mestring – ØKT*

FRUSTRASJON I

SKOLE OG HJEM

- → *Hvor svikter det?*

AUTISMESPEKTERVANSKER

- EN TILSTAND I STADIG ENDRING
- TILRETTELEGGING VIKTIG, MEN ALDRI
EN ENDELIG LØSNING

FØRST OG FREMST..... EN SOSIAL UTFORDRING

- ENSOMHET
 - TILBAKETRUKKENHET, NEDSTEMTHET, SKOLEFRAVÆR, DEPRESJON,
REDUSERT SELVTILLIT
 - EN ØKNING I SYMPTOMTRYKK FRA MELLOMTRINNET OG UTOVER, ER IKKE
UVANLIG
-

ASPERGER SYNDROM

EN PROSESS; DET BLIR OFTE BEDRE ETTERHVERT....

HJELPETILTAK

- TILRETTELEGGING I SKOLE
 - STØTTEKONTAKT
 - AVLASTNING
- GRUNNSTØNAD/ HJELPESTØNAD / FORHØYET HJELPESTØNAD
 - AAP
 - UNG UFØR
- ØVRIGE RETTIGHETER MAN HAR SOM VOKSEN MED AUTISMESPEKTERVANSKER (AUTISMEFORENINGEN)
 - VÆR AKTIV!